

Soud první stolice povolil usnesením ze dne 18. března 1932 rozluku manželství podle § 17 rozl. zák. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl návrh na povolení rozluky.

Důvody:

Napadeným usnesením rozhodl soud o rekurentově návrhu, by byla podle § 17 zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n. vyslovena rozluka jeho manželství na podkladě pravoplatného rozsudku krajského soudu ze dne 9. července 1924, jímž bylo manželství to k žalobě jeho manželky rozvedeno. Týž návrh učinil však rekurent již svým podáním ze dne 3. července 1927 u krajského soudu v L. a byl pravoplatně zamítnut usnesením tohoto soudu ze dne 27. ledna 1928. Napadené usnesení i usnesení soudu první stolice jest zmatečným a bylo ke zmatečnosti přihlédnouti z úřadu (§ 41 odst. (2) písm. e) a odst. (4) a § 46 odst. (3) zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n.). Mínění rekurentovo, vyslovené již v návrhu, že v řízení nesporném neplatí zásady řízení sporného o věci rozsouzené, není správné. Vyplývá to jednak z ustanovení již citovaných, jednak z dalšího ustanovení § 33 téhož zákona čís. 100/1931 sb. z. a n., že rozhodnutí, jemuž nelze odporovati opravným prostředkem, má proti účastníkům účinek právní moci. (Viz i čís. 3730 sb. n. s.).

Čís. 12049.

Důvodem pro delegaci podle § 31 j. n. není, že žalobce jest nemajetný a že by nemohl hraditi náklady cesty k ústnímu jednání u soudu, u něhož má žalovaný obecné sudiště.

Pokud důvodem pro delegaci podle § 31 j. n. není ani to, že by se žalobce pro neznalost státního jazyka nemohl u příslušného soudu náležitě účastniti ústního jednání, aniž, že by bylo nutno obšírnou korespondenci překládati do češtiny.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1932, R I 920/32.)

Vrchní soud v Praze zamítl návrh žalobkyně, by na místo příslušného krajského soudu civilního v Praze byl k projednání sporu delegován z důvodu vhodnosti jiný krajský soud. Důvody: Žalující strana navrhuje delegaci jiného soudu k projednání této věci z důvodu, že nemá prostředků ke krytí výloh spojených s jízdou do Prahy k procesnímu soudu, že není českého jazyka mocna a že se budou prováděti důkazy listinami v jazyku německém sepsanými, jichž ověřený překlad bude nutno opatřiti; proti předsedovi senátu a členům procesního soudu si nestěžuje. Žalující strana soudce neodmítá, nýbrž navrhuje, by z důvodu vhodnosti na místě příslušného soudu jiný soud stejného druhu byl ustanoven, po případě krajský soud v České Lípě. Prvý soud ve zprávě uvádí, že žalující strana není mocná řeči české a obsah jednání musí jí

býti překládán do jazyka německého, že přes všechno vysvětlování nelze ji zbaviti přesvědčení o zaujatosti procesního soudu a v zájmu jejího uklidnění pokud se týče jejího manžela bude, když návrhu jejímu se vyhová. Avšak takové subjektivní, ničím nedoložené podezření zaujatosti soudu, které žalující strana ani neprojevuje, uvádějíc v návrhu, že její zástupce důvěřuje v nestrannost a naprostou objektivnost předsedy senátu, o členech se ani nezmiňuje — nemůže býti důvodem, by tato věc příslušnému řádnému soudu byla odňata a na jiný soud přenesena. Ustanovení § 31 j. n. o delegaci jiného soudu z důvodu vhodnosti má na mysli soustředění, zjednodušení a urychlení řízení a tím jeho zlevnění. Důvodů těch tu však není a pro žalovanou stranu by vedení sporu bylo spojeno s výlohami, když by musila ona a i svědek jí vedený k jinému vzdálenému soudu se dostaviti, a proto se žalovaná také proti tomu ohradila. Každý soud má vykonávati úřední úkon k jeho působnosti příslušející v obvodu sobě přiděleném (§ 32 první odstavec j. n.). Podle zprávy procesního soudu a obsahu spisů žalující strana a spíše její manžel jsou zaujati proti procesnímu soudu, leč okolnosti, která by podezření to odůvodňovala, neuvedla. Otázka zaujatosti soudu nemůže však spadat pod předpis § 31 j. n. o delegaci soudu, ježto je samostatně řešena v §§ 19 až 25 j. n., jinak než delegace.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Pokud žalobkyně vytýká napadenému usnesení vadnost, po případě zmatečnost, protože nebylo vyžádáno její vyjádření podle posledního odstavce § 31 j. n., není v právu. Její vyjádření nebylo »k vysvětlení potřebné«, protože návrh na delegaci sama svým právním zástupcem podala (§§ 34 a 39 c. ř. s.) a v něm důvody, které uplatniti chtěla, také uvedla. Správně uvádí vrchní soud, že nebyl uplatněn důvod zaujatosti soudců nalézacího senátu, a že nebyli odmítnuti pro pochybnost o jejich nepředpojatosti (§ 19 čís. 2 j. n.). Nejde tu vůbec o delegaci z důvodů vhodnosti podle § 30 j. n., nýbrž o delegaci z důvodů vhodnosti podle § 31 j. n. Nějaká nedůvěra manžela žalobkyně v tom směru jest bez významu, protože manžel žalobkyně není stranou v rozepři. Jest tedy zkoumati jen, zda jsou tu dostatečné důvody vhodnosti, které zákon nevypočítává, nýbrž přenechává je volné soudcovské úvaze podle jednotlivostí případu. Takovým důvodem není, že jest žalobkyně nemajetná a že by nemohla nésti náklady spojené s cestou do Prahy k ústnímu jednání. Jest přihlížeti i k zájmům strany žalované, na kterou byla žaloba podána u jejího obecného soudu (§§ 65, 66 a 75 j. n.) a která se proti delegaci vyslovila, majíc opačný zájem. Onen důvod by vedl důsledně k tomu, že by se zákonné pravidlo, by žalobce sledoval co do sudiště žalovaného, změnilo u stran chudých v opak. Nelze dále uznati za dostatečný důvod vhodnosti ani okolnost, že by se žalobkyně pro neznalost státního jazyka nemohla náležitě zúčastniti ústního jednání (§§ 26 druhý odstavec, 34, 182 a 184 c. ř. s.), ani okolnost, že by bylo nutno obšírnou korespondencí překládati do češtiny. Co se týče první okolnosti, stačí poukázati na předpisy čl. 8 a 10. odst. 3 jazyk. nař. čís. 17/1926 sb. z. a n. a na to, že ža-

lobkyně jest zastoupena advokátem. Ostatně jest i tu přihlížeti stejnou měrou k zájmům obou stran, neboť, byť i bylo z jazykových důvodů vhodné pro žalobkyni, by spor byl projednáván u soudu, u něhož by bylo lze jednati v jazyku německém, bylo by zároveň nevhodné pro žalovaného, kdyby musil jednati u jiného soudu, než procesního soudu jeho sídla (§ 75 j. n.). Pokud jde o otázku nákladů na případné překlady, nelze přehlédnouti, že nemožou býti žalobkyni k tíži, neboť, zvítězí-li žalobkyně ve sporu, nahradí je žalovaný a, podlehně-li, budou hrazeny ze státní pokladny (§ 64 čís. 5 c. ř. s.). Totéž platí obdobně o nákladech vzniklých výsledkem svědků z obvodu krajského soudu v Čes. Lípě před krajským soudem civilním v Praze, nebudou-li důkazy ty provedeny dožádaným soudem. Navrženou delegaci neodůvodňuje posléze ani neosvědčené tvrzení rekursu, že prý bude třeba nahlédnouti do četných procesních spisů tento spor vyvolavších, jež prý jsou vesměs u krajského soudu v České Lípě, neboť spisy ty si může i nalézací soud, — bude-li jich potřebí — opatřiti bez valných obtíží a bez nákladů pro žalobkyni.

Čís. 12050.

Odpůrčí nárok.

Odporováno-li postupu námítkou proti žalobě o zaplacení postoupené pohledávky, nevyžaduje se, by odporovatelova pohledávka byla vykonatelná, aniž, by byla aspoň rozsudkem zjištěna.

Je-li postup proti dlužníku neúčinný, může proti žalobní pohledávce namítati započtením své pohledávky za postupitelem.

Lze odporovati i postupu hypotekární pohledávky.

Odporovatelné jednání jest proti zkrácenému věřiteli neúčinné, nikoliv však neplatné, neúčinné potud, by bylo odčiněno zkrácení věřitelovo.

Započtení.

Podle § 1443 obč. zák. jest započtení vyloučeno jen proti bezelstnému postupníku hypotekární pohledávky; jeho vědomost o vzájemné pohledávce v době postupu vylučuje bezelstnost, třebas postupník nabyt vědomosti jinak, než ze zápisu v pozemkové knize nebo z oznámení při postupu.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1932, Rv I 609/31.)

Na domě žalovaných bylo vloženo zástavní právo za pohledávání Otty Ch-a v částce 27.000 Kč proti pololetní výpovědi. Otto Ch. postoupil tuto pohledávku postupní listinou ze dne 2. listopadu 1918 své sestře Emilii V-ové. Tento převod byl knihovně vložěn. Emilie V-ová vypověděla dne 1. června 1929 pohledávku k 1. prosinci 1929 a, ježto ji žalovaní nezaplatili, navrhla vydání platebního příkazu. Proti platebnímu příkazu namítli žalovaní mimo jiné, že mají proti Ottu Ch-ovi nárok na náhradu škody ve výši nejméně 27.000 Kč, jež uplatnili započtením, a že postup pohledávky Ottou Ch-em žalobkyni jest odporovatelný podle ustanovení odpůrčího řádu, ježto uskutečněním převodu bylo by zmařeno právo žalovaných uspokojiti se ze jmění Otty Ch-a. Procesní soud první stolice ponechal platební příkaz v platnosti. Odvolací soud